

TVOJE BESEDE SPREMINJAJO ŽIVLJENJA

PIŠEM
ZA
PRAVICE

AMNESTY
INTERNATIONAL
V Sloveniji št. od 1988

Aktivnost Šole
človekovih
pravic

PIŠEM ZA PRAVICE:

PISMA, KI SPREMINJAJO ŽIVLJENJA

Ko se skupina ljudi postavi za sočloveka, ki so mu kršene pravice in storjena krivica, so lahko rezultati izjemni.

Pred več kot 20 leti se je majhna, a zagreta aktivistična skupina na Poljskem odločila za dan človekovih pravic, ki je 10. decembra, organizirati 24-urni maraton pisanja apelov. Ideja je resnično zaživela in maraton pisanja apelov, ki ga danes poznamo pod imenom Pišem za pravice, je postal največji svetovni dogodek za človekove pravice.

Leta 2001 je bilo napisanih 2326 pisem, v 2023 pa smo zbrali že skoraj 6 milijonov pisem, kratkih sporočil (X), podpisov pod peticije ... Lani je bilo več kot 1,4 milijona ljudi vključenih v izobraževalne dejavnosti Pišem za pravice. V dveh desetletjih smo pomagali več kot 100 ljudem ter jih zaščitili pred nadlegovanjem in mučenjem ali pa poskrbeli, da so bili izpuščeni iz zapora, v katerem so se znašli po krivici.

Ljudje po vsem svetu kažejo moč besed, ki se povezujejo v ideji, da geografska lokacija ni ovira za solidarnost.

Letošnja kampanja podpira ljudi, ki so zaradi svojega miroljubnega aktivizma, osebnih stališč ali okoliščin, doživeli različne usode, bili pretepeni, ustreljeni, žrtve nadlegovanja ali ustrahovanja. V okviru akcije Pišem za pravice bomo zanje zbrali osebna sporočila solidarnosti ljudi s celega sveta. Njihovim družinam in njim samim želimo sporočiti, da niso pozabljeni in da o njihovi situaciji opozarjamo javnost. Od oblasti pa bomo zahtevali, da odpravijo krivice. Le skupaj lahko ustvarimo pravičnejši in enakopravnejši svet.

Pri akciji Pišem za pravice se preko pisanja pisem usmerja žaromet javnosti v tiste, ki imajo moč odločanja in ukrepanja, na primer politiki_čarke v posameznih državah. Skozi pisanje in javne dogodke se dosega prepoznavnost tistih, za katere se borimo, in pritegne mednarodna pozornost družabnih medijev.

Ljudje, ki so v preteklih letih prejeli naša solidarnostna sporočila, so povedali, kako zelo veliko jim je pomenila njihova srčnost.

Pogosto se tudi res spremeni oz. izboljša njihova situacija: odpravijo se obtožbe, z njimi zaporniške oblasti ravnajo manj grdo, spremenijo se zakoni itd.

„Iz dna srca ... ta kampanja me je ohranila pri življenju, to je tisto, kar jim je preprečilo, da bi me ubili. In to le zato, ker so vedeli, da ste z mano,“

je v svoji zahvali povedala Jani Silva, okoljska aktivistka.

PREDEN ZAČNEMO

Ta aktivnost učenja človekovih pravic lahko poteka v okviru razreda, lokalne skupnosti, družine, aktivistične skupine v živo ali preko spleta ali v kakem drugem okolju. Kot moderator_ka lahko aktivnosti prilagodite skupini, s katero delate. Razmislite o tem, kakšno znanje ima skupina o obravnavanih vprašanih, kako velika je in kako najbolje organizirati aktivnost, da omogočite aktivno udeležbo. Pri izvedbi upoštevajte, kakšen prostor imate na voljo in morebitne omejitve. Z udeleženci_kami se pogovorite o tem, ali je zanje varno, da izvajajo aktivnosti.

Vse dejavnosti temeljijo na **metodah participatornega učenja**, ki udeleženi ne navaja le dejstev, pač pa omogoča, da raziskujejo, razpravljajo, analizirajo in postavljajo vprašanja. Ta metodologija omogoča:

RAZVOJ ključnih kompetenc in veščin.

PRILOŽNOST oblikovanja lastnega mnenja, postavljanja vprašanj in poglobljenega razumevanja.

PREVZEMANJE NADZORA nad svojim učenjem in odpiranje razprav glede na interese, sposobnosti in različne vidike.

DOVOLJ PROSTORA za čustveno vključenost in razvoj lastnega mnenja.

Pišem za pravice 2023 na Češkem.

Če imate dodatna vprašanja, nas kontaktirajte preko e-pošte (sola@amnesty.si).

Na spletni strani preberite več o osebah, za katere se borimo (www.amnesty.si/pisem-zapravice-maraton).

Če z metodami participatornega učenja še niste seznanjeni, vam bo morda v pomoč Priročnik o uporabi participatornih metod pri učenju človekovih pravic (najdete ga na sola.amnesty.si/prirocniki.html).

Amnesty International pripravlja spletne izobraževalne tečaje o človekovih pravicah. Oglejte si jih na spletni strani Akademije Amnesty (<https://www.akademija-amnesty.si/izobrazevanja/?t=tecaji>), tam najdete tudi spletni tečaj o Pišem za pravice.

TVOJE BESEDE IMAJO MOČ

OPROŠČENA ZAGOVORNICA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Rita Karasartova je zagovornica človekovih pravic. Več kot desetletje svojega življenja je posvetila neodvisnemu pravnemu svetovanju in pomoči ljudem, ki jim je nepravilen in nezanesljiv pravni sistem kršil pravice. Skupaj s 26 drugimi je bila Rita aretirana zaradi nasprotovanja novemu mejnemu sporazumu, ki Uzbekistanu daje nadzor nad sladkovodnim rezervoarjem. Rita in najmanj 21 drugih obtožencev je bilo 14. junija 2024 oproščenih, potem ko so bili obtoženi poskusa nasilnega strmoglavljenja vlade, za kar je zagrožena najvišja kazen 15 let zapora.

»Rada bi izrazila svojo zares veliko hvaležnost. Vaša pravočasna dejanja – ta pisma, peticije, podpisi in ogromno število apelov, poslanih na sodišče – vse to je imelo velik vpliv. Pravzaprav nas je vse zelo opolnomočilo. Seveda je bila oprostilna sodba povsem nepričakovana. Sploh ne vem, kako naj to predelam v glavi. V naših glavah smo si zamišljali najrazličnejše scenarije in izide, a nismo si mislili, da bomo vsi oproščeni! Hvala vsem.«

Rita Karasartova
iz Kirgizistana

© Osebni arhiv

»Čutim olajšanje. Hvala vam za čudovito kampanjo Pišite za pravice. Za vedno bom vaša dolžnica. Občutek imam, da je z mojih ramen padlo ogromno breme. Ob branju vaših pisem in voščilnic sem se počutila zelo ljubljeno in cenjeno.«

Cecillia Chimbiri iz Zimbabveja

OPOZICIJSKE AKTIVISTKE NA SVOBODI

Opozicijske aktivistke Cecillia Chimbiri, Joana Mamombe in Netsai Marova so bile po udeležbi na protestu v Zimbabveju ugrabljene, mučene in zaprte. Obtožene so bile širjenja neresnic in oviranja sodnega postopka. Netsai je po napadu pobegnila iz Zimbabveja. Potem ko sta Cecillia in Joana postali del akcije Pišem za pravice, ju je višje sodišče oprostilo.

© Amnesty International Togo

Pišem za pravice 2023
na Nizozemskem (levo)
in v Togu (desno).

O ČLOVEKOVIH PRAVICAH

Človekove pravice so osnovne svoboščine in nudijo zaščito vsakemu izmed nas. Temeljijo na načelih dostojanstva, enakosti in medsebojnega spoštovanja, ne glede na starost, narodnost, spol, raso, prepričanja in osebne usmeritve.

Pri pravicah gre za to, da z vami ravnajo pošteno in pravično in da tudi vi tako ravnate z drugimi. Ljudem nudijo možnost odločanja o svojem življenju. Temeljne človekove pravice so univerzalne in pripadajo vsem. So neodtujljive, kar pomeni, da nam ne morejo biti odvzete. Vse pravice so enako pomembne in so med seboj povezane, nedeljive in soodvisne.

Mednarodni instrumenti (konvencije, deklaracije, drugi standardi ...) o človekovih pravicah so po grozotah, storjenih med drugo svetovno vojno, zagotovili temelj za izboljšanje nacionalne, regionalne in mednarodne zakonodaje na področju človekovih pravic. Prvi tak pomemben dokument je bila Splošna deklaracija človekovih pravic. Človekove pravice lahko razumemo kot zakone, namenjene vladam. So obveza za vlade in državno uradništvo, da spoštujejo, varujejo in izpolnjujejo pravice ljudi znotraj njihove pristojnosti in tudi druge.

Človekove pravice niso privilegij, ki bi ga spoštovali le, če to dopuščajo okoliščine.

© Amnesty International Benin

Dogodek Pišem za pravice v Beninu leta 2023.

© UN Photo

ŠPLOŠNA DEKLARACIJA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Splošno deklaracijo človekovih pravic so v letih po drugi svetovni vojni oblikovali v okviru novonastalih Združenih narodov. Od sprejetja, 10. decembra 1948, predstavlja temelj mednarodnega sistema človekovih pravic. Vse države na svetu so se strinjale, da jih zavezujejo splošna načela, izražena v 30 členih tega dokumenta.

Dokument, kot že samo ime pove, je deklaracija. Vse svetovne vlade so izjavile namero, da bodo pri ravnanju s posamezniki spoštovali določene standarde. Človekove pravice so postale del mednarodnega prava. Od sprejetja deklaracije so bili na podlagi njenih načel sestavljeni številni drugi zavezujoči zakoni in dokumenti. Ti zakoni in dokumenti so podlaga za delovanje organizacij, kot je tudi Amnesty International. Te vlade pozivajo, naj se vzdržijo takega vedenja ali ravnanja, kot ga trpijo ljudje, za katerih pravice si skupaj prizadevamo v naši akciji Pišem za pravice.

SPLOŠNA DEKLARACIJA ČLOVEKOVIH PRAVIC

DRŽAVLJANSKE PRAVICE IN SVOBOŠČINE

Pravica do življenja, prepoved mučenja in suženjstva, pravica do nediskriminacije.

Člen 1 Svoboda in enakopravnost pri dostojanstvu in pravicah

Člen 2 Nediskriminacija

Člen 3 Pravica do življenja, svobode in varnosti

Člen 4 Prepoved suženjstva

Člen 5 Prepoved mučenja

PRAVNE PRAVICE

Pravica do domneve nedolžnosti, pravica do poštenega sojenja, pravica, da nisi samovoljno aretiran ali pridržan.

Člen 6 Vse nas ščiti zakon

Člen 7 Pred zakonom smo vsi enaki

Člen 8 Pravna sredstva, ko so nam kršene pravice

Člen 9 Prepoved neupravičenega priprtja, zaprtja ali izgona

Člen 10 Pravica do poštenega sojenja

Člen 11 Nedolžen, dokler krivda ni dokazana

Člen 14 Pravica iti v drugo državo in zaprositi za zaščito

SOCIALNE PRAVICE

Pravica do izobrazbe, do ustvarjanja in vzdrževanja družine, do rekreacije, do zdravstvene oskrbe.

Člen 12 Zasebnost in pravica do doma in družinskega življenja

Člen 13 Svoboda živeti in svobodno potovati znotraj države

Člen 16 Pravica do poroke in ustvarjanja družine

Člen 24 Pravica do počitka in prostega časa

Člen 26 Pravica do izobrazbe, vključno z brezplačnim osnovnošolskim izobraževanjem

EKONOMSKE PRAVICE

Pravica do lastnine, do dela, do ustreznega bivališča, do pokojnine in do ustreznega življenjskega standarda.

Člen 15 Pravica do državljanstva

Člen 17 Pravica do zasebne lastnine

Člen 22 Pravica do socialne varnosti

Člen 23 Pravica do pošteno plačanega dela in do članstva v sindikatu

Člen 25 Pravica do življenjskega standarda, ki omogoča zdravje in dobro počutje

POLITIČNE PRAVICE

Pravica sodelovati pri vodenju države, volilna pravica, pravica do miroljubnega združevanja, svoboda izražanja, prepričanja in veroizpovedi.

Člen 18 Svoboda prepričanja (vključno z verskim prepričanjem)

Člen 19 Svoboda izražanja in pravica širjenja informacij

Člen 20 Svoboda, pridružiti se združenju ter se miroljubno družiti

Člen 21 Pravica sodelovati pri vodenju tvoje države

KULTURNE PRAVICE, SOLIDARNOSTNE PRAVICE

Pravica sodelovati v kulturnem življenju svoje skupnosti.

Člen 27 Pravica sodelovati v kulturnem življenju tvoje skupnosti

Člen 28 Pravica do mednarodnega reda, ki omogoča vse te pravice

Člen 29 Odgovornost spoštovati pravice drugih

Člen 30 Teh pravic se ne odvzema!

AKTIVNOST

ČLOVEKOVE PRAVICE: SOČUTJE V AKCIJI

KLJUČNI KONCEPTI

- Omejevanje civilne družbe
- Pravica do svobode izražanja in mirnega zbiranja
- Zagovorniki_če človekovih pravic

O AKTIVNOSTI

Udeleženci_ke bodo izvedeli več o ljudeh, ki so del naše kampanje Pišem za pravice 2024. Raziskovali bodo, kako je omejevanje civilne družbe, svobode izražanja in drugih človekovih pravic vplivalo nanje. V okviru dejavnosti se spodbuja k pisanju solidarnostnih pisem in apelov.

POTREBEN ČAS

60 minut – morda boste potrebovali dodaten čas za poglavje **Ukrepanje**.

STAROST: 13+

UČNI CILJI

Udeleženci_ke bodo:

- **razumeli**, da sta pravici do svobode izražanja in mirnega zbiranja bistveni za zagovarjanje družbenih sprememb;
- **spoznali**, kako vladne politike in represija omejujejo civilno družbo in pravice do svobode izražanja, zbiranja in združevanja;

- **razvili empatijo** do posameznikov_c in skupin, ki so jim kršene človekove pravice zaradi sodelovanja v javnem življenju;
- **napisali** pisma podpore in solidarnosti obravnavanim ljudem.

POTREBNA GRADIVA

- **Izroček: kartice z zgodbami** (strani 13–22)
- **Izroček: kartice Ukrepanje** (strani 13–22)
- **Zemljevid sveta** (stran 12)
- **Osnovne informacije** (stran 11)
- **Splošna deklaracija človekovih pravic (SDČP)** poenostavljena verzija (stran 5)
- **Papir, pisala**
- **Velik prostor** (učilnica ali prostor zunaj)
- **Vrvica, trak ali kreda za označevanje meja**
- **Izbirno:** videoposnetki Pišem za pravice <https://www.youtube.com/@amnestyslovenia/videos>

PRIPRAVA

- Natisnite izročke in izvode poenostavljene Splošne deklaracije človekovih pravic za vsakega udeleženca/skupino.
- Izrežite zemljevid sveta.
- Pred aktivnostjo pripravite prostor za igro (glejte prvo točko spodaj).
- Preberite osnovne informacije na strani 11 in

kartice z zgodbami.

VEČ INFORMACIJ

- Spoznajte zgodbe štirih ljudi, ki so del letošnje akcije Pišem za pravice: <https://sola.amnesty.si/pisem-za-pravice-2024.html>
- Na našem kanalu YouTube si lahko ogledate njihove zgodbe: <https://www.youtube.com/@amnestyslovenia/videos>
- Opravite 15-minutni tečaj o Pišem za pravice na Akademiji Amnesty: <https://www.akademija-amnesty.si/tecaji/pisem-za-pravice-2024>

POTREBNO JE UPOŠTEVATI

Nekatere zgodbe v tej aktivnosti vključujejo koncepte, ki bi udeleženci_ke lahko vznemirili ali razburili. Temeljito se seznanite z vsebino in predvidite morebitna občutljiva področja. To vam bo omogočilo, da boste razpravo vodili z empatijo in razumevanjem. Pred aktivnostjo udeležene seznanite s temami, o katerih se bo razpravljalo, in jim omogočite, da zamenjajo skupino ali da se umaknejo, če se na kateri koli točki počutijo neprijetno. Prosimo, da med aktivnostjo preverjate, kako se počutijo. To lahko storite z neverbalnimi namigi, zasebnim pogovorom ali kratkimi premori za razmislek. Med aktivnostjo in po njej udeleženkam_cem omogočite, da izrazijo svoje občutke in misli o aktivnosti. To jim lahko pomaga predelati morebitna močna čustva, ki bi jih doživeli tekom aktivnosti.

1. RAZISKOVANJE PROSTORA, KI SE KRČI

Pred začetkom aktivnosti pripravite primeren prostor, ki je lahko znotraj (npr. učilnica) ali zunaj na prostem. S kredo, vrvico ali trakom na tleh narišite kroge treh velikosti: majhen krog, srednji krog in velik krog. Velikosti krogov prilagodite temu, da se bodo udeleženci_ke v srednjem in majhnem krogu vedno težje premikali. V najmanjšem krogu naj bi bilo to skoraj nemogoče. V največjem krogu zagotovite dovolj prostora, da se udeleženi lahko prosto gibajo in imajo dovolj prostora.

Predstavite igro: Razložite, da je prostor civilne družbe tisti prostor, kjer se ljudje pogovarjajo, srečujejo in svobodno delijo ideje. Vendar pa določena pravila ali dejanja zmanjšajo ta prostor in omejujejo te svoboščine.

Pojasnite pravila: Povejte, da bodo igrali igro, skozi katero bodo videli, kako različna dejanja povečajo prostor (dajejo več svobode) ali pomanjšajo (omejujejo svobodo).

Udeležencem_kam pokažite tri kroge. Pojasnite, da boste prebrali različna dejanja in glede na to, ali dejanje omejuje ali širi njihovo svobodo, se bodo premaknili v drug krog.

15 MINUT

- Če dejanje omejuje njihovo svobodo, se premaknejo v manjši krog.
- Če dejanje širi polje njihove svobode, se premaknejo v večji krog.
- Spodbujajte jih, naj hodijo, govorijo in celo plešejo v krogih, ko se premikajo.

Začnite igro: Udeleženci_ke začnejo v največjem krogu. Približno minuto prosto hodijo, govorijo ali plešejo znotraj kroga. Nato eno za drugo preberite spodnje izjave. Po vsaki prebrani izjavi vprašajte: »Ali vam to daje več ali manj svobode?«

Na podlagi odgovora naj se premaknejo v ustrezen krog. Dajte jim še eno minuto, da hodijo, govorijo ali plešejo v krogu, preden preberete naslednje dejanje.

Opis dejanj/ukrepov, ki jih preberete:

- Družbenih medijev ne morete uporabljati, da bi povedali, kaj vam je všeč ali ne.
- Po 17. uri se ne smete več srečevati s prijatelji_cami.
- Spodbujamo vas, da se pridružite organizacijam, ki pomagajo drugim.
- Ne smete izraziti nasprotovanja, ko vidite ali slišite nekaj, kar menite, da je nepravilno.
- Mirno lahko protestirate in na protestih zahtevate spremembe.
- Ne smete se srečevati v skupinah z več kot dvema osebama.

Ko jih preberete, ustavite igro in vprašajte udeležence_ke, kako so se počutili, ko se je prostor zmanjšal.

- Kdaj se je bilo težje premikati ali početi stvari, ki ste jih želeli?
- Kako ste se počutili, ko ste imeli več svobode gibanja?
- Kako ste se počutili, ko ste imeli manj svobode gibanja?
- Kaj ste storili?

Kdor moderira, mora biti pozoren na udeležence_ke z gibalnimi ovirami in temu prilagoditi dejavnost in navodila.

2. RAZPRAVA

Pojasnite, da prostor civilne družbe vključuje dejavnosti, kot so protesti, srečanja, spletne razprave in celo pisanje pisem oblastem. Ko govorimo o omejevanju civilne družbe, govorimo o tem, da ljudje na oblasti otežujejo izvajanje naštetih aktivnosti. Predstavljajte si, da bi vaša šola začela postavljati pravila, ki bi vam prepovedovala govoriti o določenih stvareh ali bi vam prepovedovala ustanavljati društva za pomoč drugim. To bi vas omejevalo pri stvareh, ki se vam zdijo pomembne. V nekaterih državah se to zgodi, ko vlada ne želi, da jih ljudje ovirajo, kritizirajo ali zahtevajo spremembe. Lahko razglasijo, da so protesti nezakoniti, izbrisejo spletna mesta, kjer ljudje delijo ideje, ali celo aretirajo ljudi samo zato, ker so izrazili nasprotovanje. To je velika težava, saj pomeni, da se ljudje ne morejo zavzemati za svoje pravice ali pravice drugih, zato se je težje boriti za pošten in pravičen svet.

Vprašajte udeležence_ke:

- Kako igra predstavlja resnična pravila in zakone?
- Kako lahko ta pravila in zakoni vplivajo na svoboščine ljudi?

Pojasnite, da bomo zdaj raziskali, kaj se je zgodilo nekaterim ljudem in skupinam, katerih vlade so zatirale in kršile njihove pravice.

Zaključite razpravo z besedami, da je pomembno ohraniti prostor civilne družbe, katere del je lahko vsak izmed nas.

10 MINUT

3. ZGODBE O POGUMU Z VSEGA SVETA

Pojasnite, da so pravice do svobode izražanja, mirnega zbiranja in združevanja (pravica do združevanja javno ali zasebno v skupine za skupen namen/interese) povezane. Skupaj so ta načela človekovih pravic ključnega pomena, da lahko ljudje izrazijo svoja mnenja, izmenjujejo informacije in se združujejo, da bi mirno zagovarjali spremembe in sprejeli skupne ukrepe. To vključuje mirne proteste, lahko pa ima tudi druge oblike.

Povejte skupini, da bodo zdaj analizirali zgodbe ljudi ali skupin, ki so jim kršene človekove pravice prav zato, ker so uresničevali svoje pravice do izražanja in zagovarjanja sprememb. Zgodbe ponazarjajo, kako se ti ljudje srečujejo z ustrahovanjem, utišanjem ali preganjanjem svojih vlad.

Poudarite, da vlade po vsem svetu pogosto ustvarjajo in uporabljajo zakone za omejevanje delovanja civilne družbe in kriminalizirajo delo aktivistov, zagovornikov človekovih pravic, novinarjev, političnih nasprotnikov, odvetnikov in običajnih državljanov.

ZAGOVORNIKI_CE ČLOVEKOVIH PRAVIC

Zagovorniki_ce človekovih pravic so ljudje, ki izvajajo nenasilna dejanja za zaščito in spodbujanje človekovih pravic. Delujejo lahko posamično ali v skupini. Njihove dejavnosti se lahko osredotočajo na določeno področje človekovih pravic ali na pravice določene skupine. Vendar pa morajo sprejeti univerzalnost človekovih pravic, kot so opredeljene v Splošni deklaraciji človekovih pravic. To pomeni, da ne morejo zanikati nekaterih človekovih pravic ali izvajati dejanj, ki spodbijajo pravice drugih. Oseba ne bo obravnavana kot zagovornik_ca človekovih pravic, če podpira sovraštvo, diskriminacijo ali nasilje.

Razdelite udeležene v štiri skupine in vsaki dodelite eno od zgodb. Vsaki skupini dajte kartico z zgodbo in kopijo poenostavljene SDČP s strani 5. Skupine naj preberejo svojo kartico z zgodbo in o njej razpravljajo tako, da odgovorijo na naslednja vprašanja:

- O kom govori ta zgodba? Katera so glavna vprašanja v njej?
- Kako je ta zgodba povezana s svobodo izražanja, zagovorniki človekovih pravic in/ali omejevanjem civilne družbe?
- Katere človekove pravice so kršene?
- Kdo je po vašem mnenju odgovoren za te kršitve človekovih pravic?

Če so udeleženci prvici obravnavali človekove pravice, jim najprej razložite, kaj so te pravice, pri čemer uporabite informacije na strani 4.

25 MINUT

Po približno 15 minutah povabite vse nazaj skupaj in prosite vsako skupino, naj na kratko predstavi svojo zgodbo drugim in našteje krivice, ki so jih našli. Vprašajte jih:

- Ali vas, ko slišite za te zgodbe, kaj preseneti ali šokira?
- Ali obstajajo podobnosti med nekaterimi zgodbami?

DODATNO: Na zemljevidu sveta (stran 12) poiščite državo in osebo, s katero se ukvarja vsaka skupina. Udeleženke_ce vprašajte, kaj izstopa ob pogledu na svetovni zemljevid in zakaj je pomembno, da nas te osebe zanimajo in da v zvezi z njimi ukrepamo. Poudarite, da se kršitve človekovih pravic lahko zgodijo v kateri koli državi in regiji na svetu, ne glede na to, ali je država bogata ali revna, v vojni ali krizi ali na videz mirna in varna. Človekove pravice se ne nanašajo le na »druge« ljudi, temveč na vse in povsod. Zato je pomembno, da (s)poznamo svoje pravice, da jih branimo ter da branimo pravice drugih.

4. UKREPAJTE

Udeleženkam_cem predstavite kampanjo Pišem za pravice in pojasnite, da v njej Amnesty International poziva ljudi, naj pišejo pisma prizadetim posameznikom_cam in tudi organom držav (oblastem), ki so odgovorni za zaščito, spoštovanje in uresničevanje njihovih človekovih pravic. Razložite, da so bili vsi ljudje na karticah vključeni v letošnjo kampanjo. Navedete lahko primere iz prejšnjih kampanj (stran 3), ki dokazujejo, kako uspešno je lahko pisanje pisem.

Če vam zmanjkuje časa, jih lahko spodbudite, da se organizirajo v svojem prostem času ali da si razdelijo aktivnosti. Spodbujajte jih k ustvarjalnosti.

10 MINUT

Predvajajte videoposnetke posameznikov_c, ki so del Pišem za pravice:
<https://www.youtube.com/@amnestyslovenia/videos>.

Člani_ce Amnesty držijo slike ljudi, ki so bili predstavljeni v Pišem za pravice 2023, na generalni skupščini Amnesty International Maroko v Rabatu, januar 2024.

NAPIŠITE PISMO

Udeleženke_ce prosite, naj izberejo eno od oseb in jim dajte kopijo kartice za ukrepanje za to osebo. Povejte jim, da bodo njihova pisma poslana organom držav, ki so odgovorni za zaščito človekovih pravic te osebe.

Vsem dajte gradivo za pisanje pisem in jim pustite čas, da napišejo svoja pisma. Razložite, da ima lahko osebno sporočilo odgovornim največji učinek.

Prositi jih, naj:

- napišejo nekaj o sebi;
- sporočijo odgovornim, kaj jih je v zgodbi pretreslo;
- napišejo, zakaj menijo, da je pomembno, da vlade spoštujejo človekove pravice.

Če želijo udeleženke_ci svoja pisma deliti, jim omogočite, da to storijo. Ob koncu aktivnosti jih prosite, naj z nekaj besedami izrazijo svoje občutke. V to deljenje poskusite vključiti vse.

SOLIDARNOSTNA AKCIJA

Če imate čas, lahko ustvarite tudi solidarnostno sporočilo (pismo, risba ...). Solidarnostna sporočila so pogosto velik vir podpore in moči za ljudi, za katere si prizadevamo na Pišem za pravice.

Podpornice Amnesty ukrepajo med Pišem za pravice 2023 na Nizozemskem in v Zimbabveju.

© Anne Harbers (levo), © Amnesty International Zimbabwe (desno)

OSNOVNE INFORMACIJE

SVOBODA IZRAŽANJA

ČLEN 19 SPLOŠNE DEKLARACIJE ČLOVEKOVIH PRAVIC (SDČP)

»Vsakdo ima pravico do svobode mnenja in izražanja; ta pravica vključuje svobodo izražanja mnenj brez vmešavanja ter svobodo iskanja, sprejemanja in širjenja informacij in idej na kakršenkoli način in ne glede na meje.«

Člen 19 SDČP varuje pravico do svobode izražanja. Svoboda izražanja zagotavlja pravico do lastnega mnenja in izražanja brez vmešavanja države. To vključuje pravico do izražanja mnenj z javnimi protesti ali s pisnim gradivom, medijskimi oddajami, internetom in umetniškimi deli. Ta pravica velja za zelo pomembno značilnost vsake družbe. Potrebujemo prost pretok idej, da lahko zagotovimo upoštevanje različnih mnenj in izražanje različnih zamisli. Omejevanje pravice do svobode izražanja otežuje tudi preglednost in odgovornost, boj za človekove pravice pa je še zahtevnejši. Svoboda izražanja ni pomembna le za družbo kot celoto, temveč tudi za posamezne osebe. Naša mnenja in misli so temeljni del tega, kar nas dela človeške, in preprečevati ljudem, da bi jih izrazili, je enako kot odrezati del njihove osebnosti!

Pravica do svobode izražanja ni absolutna. Včasih so namreč vlade dolžne zaščititi pravice drugih ljudi ali določene javne interese, kar zahteva, da se nekatere oblike izražanja prepovejo ali omejijo. Vendar so okoliščine, v katerih lahko oblasti omejijo pravico do svobode izražanja, zelo ozke in jih je treba obravnavati kot izjeme in ne kot pravilo.

PRAVICA DO PROTESTA

Mirni protest je dinamičen in javen način uresničevanja človekovih pravic. Skozi zgodovino so protesti posameznikom in skupinam omogočali izražanje nestrinjanja, mnenj in idej, razkrivanje krivic in zlorab ter zahtevanje odgovornosti od tistih na oblasti.

Ko se ljudje udeležijo protestov, ne glede na to, ali gre za posameznike ali skupine, uveljavljajo vrsto pravic, med njimi pravico do svobode izražanja in mirnega zbiranja. Brez možnosti svobodnega izražanja mnenj so javna zborovanja zgolj množična zbiranja ljudi brez sporočila. In brez zmožnosti svobodnega zbiranja, je lahko mnenje ljudi preslišano.

Tudi ostale pravice so izjemno pomembne pri omogočanju pravice do protesta. Vključno s pravico do življenja, zasebnosti, svobode združevanja, pravico do zaščite pred mučenjem in drugimi oblikami slabega ravnanja.

ZEMLJEVID SVETA

Posamezniki_ce, za katere si prizadevamo v letošnji kampanji Pišem za pravice, prihajajo iz 10 različnih držav z vsega sveta. S sodelovanjem v kampanji lahko pokažete, da geografija ni ovira za solidarnost. Štiri bomo podrobneje spoznali.

WET'SUWET'EN NATION
LAND DEFENDERS
KANADA

OQBA HASHAD
EGIPT

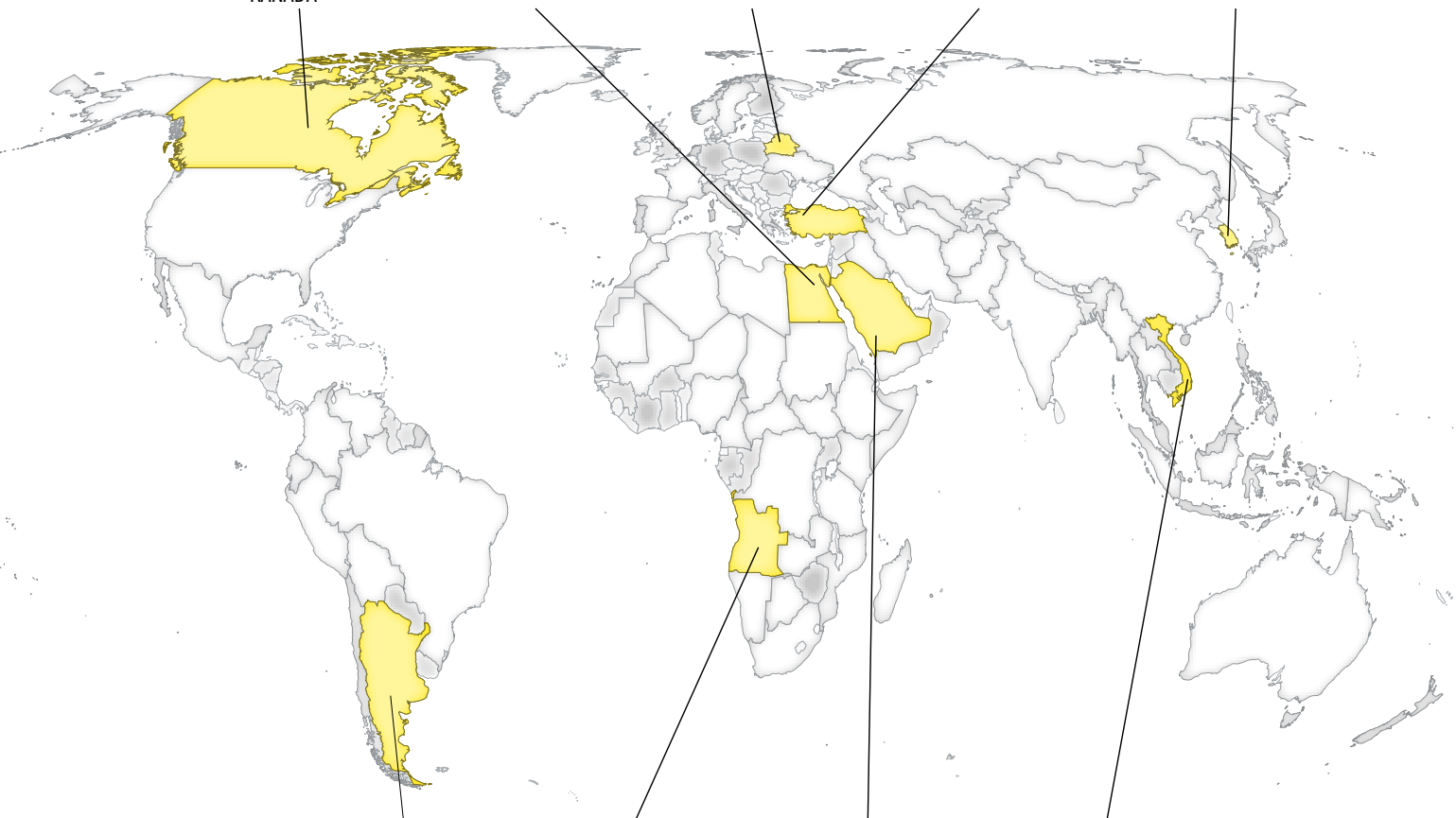
MARYIA KALESNIKAVA
BELORUSIJA

ŞEBNEM KORUR FINCANCI
TURČIJA

KYUNG SEOK PARK
JUŽNA KOREJA

JOEL PAREDES
ARGENTINA

NETH NAHARA
ANGOLA

MANAHEL AL-OTAIBI
SAVDSKA ARABIJA

DANG DINH BACH
VIETNAM

PREBERITE NAŠE ZGODBE

Ljudje, predstavljeni v letošnji kampanji, so z vsega sveta – od TikTokerke v Angoli do zagovornice pravic žensk v Savdski Arabiji, vse te neverjetne ljudi povezuje dejstvo, da so jim kršene človekove pravice.

PODPRI NAS – NAPIŠI PISMO!

To aktivnost izvajate, ker se želite učiti o človekovih pravicah in resnično nekaj spremeniti. S temi aktivnostmi se boste naučili, kako lahko vaš glas pozitivno vpliva na življenja ljudi. Ne glede na to, ali to počnete v prijateljski skupini, razredu, družini ali sami, bodo besede, ki jih napišete, spremenile življenja.

PIŠEM
ZA
PRAVICE

AMNESTY
INTERNATIONAL
Viktorija 2. okt. 2022

KARTICE Z ZGodbAMI

PIŠEM
ZA
PRAVICE

AMNESTY
INTERNATIONAL
Viktorija 2. okt. 2022

KARTICE Z ZGodbAMI

TIKTOKERKA V ZAPORU ZARADI KRITIZIRANJA PREDSEDNIKA

PIŠEM
ZA
PRAVICE

AMNESTY
INTERNATIONAL
V Sloveniji št. od 1977

Neth Nahara,
Angola

Neth Nahara

– Angola

Ana da Silvo Miguel, 32-letna pevka in mama dveh majhnih otrok, je življenje v Angoli dojemala kot zelo slabo in težko. Kako lahko država, ki ima toliko potenciala, dopusti, da toliko njenih ljudi živi v revščini? Ker je imela dovolj pomanjkanja šol, zaposlitev in priložnosti, je Ana uporabila platformo TikTok in postala »Neth Nahara« – vplivnica in komentatorica.

Z ljudmi, ki so ji sledili, je Neth delila tako dobre kot slabe dogodke iz svojega življenja. Bila je klepetava in zabavna. Ni je bilo strah iskreno in odločno povedati svoje resnice. Ženske je vzpodbujala, naj se izobrazijo in postanejo neodvisne. Pogumno je delila informacijo o tem, da je okužena z virusom HIV. Delila je nasvete, kako ostati zdrav_a.

Neth je 12. avgusta 2023 na svojem TikTok kanalu na videu v živo odkrito kritizirala predsednika Joãa Lourença. Že naslednji dan so jo aretirali na njenem domu v angolski prestolnici Luandi. Po hitrem postopku je bila obsojena na šest mesecev zaporne kazni. 27. septembra 2023 so kazen povišali na dve leti.

Angolske oblasti uporabljajo sporni člen kazenskega zakonika (333), ko želijo utišati kritične glasove, kakršen je Nethin. Zakon je bil sprejet med pandemijo covid-19, v času, ko se je angolsko prebivalstvo odpravilo na ulice, da bi izrazilo svoje nezadovoljstvo s predsednikovim vodstvom. Zakon kriminalizira »žaljenje« predsednika.

Prvih osem mesecev samovoljnega pridržanja Neth niso omogočili dostopa do zdravil, ki jih mora jemati vsak dan zaradi okužbe s HIV. Nujna zdravila je prejela šele po večkratnih prošnjah svojih odvetnikov. Neth Nahara in njej podobni so pridržani in trpijo zlorabe, ker so si upali izpostaviti.

Pozovite angolske oblasti, naj Neth Naharo nemudoma in brezpogojno izpustijo.

PIŠITE PREDSEDNIKU

Zahtevajte, da Neth Naharo takoj in brezpogojno izpusti, saj njena obsodba in samovoljno pridržanje izvirata izključno iz tega, da je miroljubno uveljavljala svoje človekove pravice, vključno s pravico do izražanja.

Svoja pisma pošljite na Amnesty International Slovenije, kjer jih bomo zbrali in poslali naprej.

NASLOV:

Amnesty International Slovenije
Dunajska cesta 5
1000 Ljubljana

NASLAVLJANJE: Your Excellency

NETH POŠLJITE SVOJA PISMA IN IZRAZE UPANJA

Pomagajte Neth ohranjati upanje; povejte ji, da ni sama.

Svoje izdelke pošljite na Amnesty International Slovenije.

Fotografije izdelkov lahko objavite tudi na družbenih omrežjih.

UPORABITE KLJUČNIKE:

#FreeNethNahara, #NethLivre, #Pisemzapravice
in označite @amnesty.slovenije.

V BORBI ZA ZAŠČITO ZEMLJE SVOJIH PREDNIKOV_C IN NAŠEGA PLANETA

PIŠEM
ZA
PRAVICE

AMNESTY
INTERNATIONAL

V Sloveniji št. 04 1987

Ljudstvo
Wet'suwet'en
– Kanada

Ljudstvo Wet'suwet'en

– Kanada

»Naša zdravila, naše jagodičje, naša hrana, naše živali, naša voda, naša kultura, vse to je tu dlje kot pomnimo. Naša dolžnost je, da naš način življenja ščitimo za naše nerojene otroke.« To so besede Sleydo', pripadnice staroselskega ljudstva Wet'suwet'en, ki živi na zemlji, ki jo njeni predniki_ce naseljujejo že tisoče let.

Leta 2019 je podjetje Coastal GasLink Pipeline Ltd (CGL) začelo graditi cevovod za fosilna goriva, ki teče po ozemlju, kjer je zgodovinsko živel ljudstvo Wet'suwet'en, ne da bi pridobili dovoljenje dednih poglavarjev ljudstva in njihovih klanov. Ti se nikoli niso strinjali z izgradnjo cevovoda, ljudstvo pa ima pravico do odločanja glede tega, kakšna dela se izvajajo na njegovem ozemlju.

Sleydo' in ostali_e zagovorniki_ce za zemljo, zavezani_e k zaščiti zemlje prednikov in pravice vsakogar do čistega, zdravega in trajnostnega okolja, so začeli_e ukrepati za zaustavitev izgradnje cevovoda. Toda njihova miroljubna dejanja so naletela na zastraševanje, nadlegovanje in kriminalizacijo.

Leta 2018 je Vrhovno sodišče Britanske Kolumbije (BCSC) podjetju CGL izdalo sodno odredbo za preprečevanje vmešavanja v gradnjo cevovoda. Policija je odredbo izvrševala s štirimi nasilnimi racijami na ozemlju ljudstva Wet'suwer'en, med

katerimi so uporabljali orožje, helikopterje in pse. Več kot 75 aktivistov_tk za zemljo so aretirali.

Novembra 2021 so med eno izmed teh racij aretirali Sleydo', skupaj s skoraj 30 drugimi. Kasneje je bila z dvema drugima spoznana za krivo nespoštovanja sodišča, ker naj ne bi upoštevala odredbe, naj se ne približuje mestom gradnje cevovoda, četudi so ta na ozemlju njenih prednikov. Borci_ke za zemljo so na vrhovnem sodišču vložili pritožbo, v kateri so navedli, da je policija med racijami kršila njihove človekove pravice. Njihova prihodnost je odvisna od razpleta pritožbe. Če ne bo uspešna, jih lahko čaka zaporna kazen.

Pozovite Kanado, naj preneha s kriminalizacijo ljudstva Wet'suwet'en in ostalih staroselskih zagovornikov_ic za zemljo.

PIŠITE PREDSEDNIKU VLADE BRITANSKE KOLUMBIJE

Zahtevajte, naj prenehajo kriminalizirati aktiviste za zemljo ljudstva Wet'suwet'en.

Svoja pisma pošljite na Amnesty International Slovenije, kjer jih bomo zbrali in poslali naprej.

NASLOV:

Amnesty International Slovenije
Dunajska cesta 5
1000 Ljubljana

NASLAVLJANJE: Dear Premier

IZRAZITE SVOJO PODPORO BORCEM_KAM ZA ZEMLJO LJUDSTVA WET'SUWET'EN

Napišite jim pismo podpore in jim tako pokažite, da jih podpirate pri njihovi borbi za zaščito zemlje njihovih prednikov.

Svoje izdelke pošljite na Amnesty International Slovenije.

Fotografije izdelkov lahko objavite tudi na družbenih omrežjih.

UPORABITE KLJUČNIKE: #WetsuwetenStrong, #AllOutforWedzinkwa #Pisemzapravice in označite @amnesty.slovenije.

SPLETNA STRAN: www.yintahaccess.com

ENAJST LET V ZAPORU

ZARADI PODPORE PRAVICAM

ŽENSK

PIŠEM
ZA
PRAVICE

AMNESTY
INTERNATIONAL

V Sloveniji že od 1988

Manahel
al Otaibi
– Savdska
Arabija

Manahel al Otaibi – Savdska Arabija

Zadnja leta oblasti v Savdski Arabiji zatrjujejo, da se v tem kraljestvu pravice žensk izboljšujejo. Tridesetletna Manahel al Otaibi je tem obljubam verjela in mislila, da lahko svobodneje izraža svoja mnenja ter se oblači, kot želi. Zdaj ji grozi desetletje za zapahi, besede oblasti pa se zdijo prazne.

Manahel je bila pred aretacijo trenerka v fitnesu in goreča, pogumna zagovornica pravic žensk. Na družbenih omrežjih je pozivala k večji svobodi žensk v svoji državi. 16. novembra 2022 so jo aretirali in obtožili kršitve zakona proti kibernetickemu kriminalu zaradi njenih tvitov, v katerih je zagovarjala pravice žensk, in objav fotografij na Snapchatu, na katerih v trgovskem centru ne nosi abaje, tradicionalne ohlapne halje z dolgimi rokavi.

Njen primer je bil preusmerjen na sodišče, ki se ukvarja s terorističnimi kaznivimi dejanji, to je Specializirano kazensko sodišče, zloglasno zaradi izjemno nepravilnih sojenj in hudih kazni. Na skrivnem zaslišanju, katerega izid je bil znan šele nekaj tednov kasneje, je bila 9. januarja 2024 obsojena na 11-letno zaporno kazen zaradi »terorističnih dejanj«, ker je izražala svoja mnenja na spletu.

Novembra 2023 je Manahel svoji družini povedala, da jo je neka druga zapornica pretepla, zaradi česar so jo odrezali od zunanjega sveta in ni mogla komunicirati z nikomer. Aprila 2024 je prvič po več mesecih lahko poklicala svojo družino; zvenela je pretresena, ko jim je povedala, da je zaprta v samici in da je bila ponovno hudo pretepena, zaradi česar ima zlomljeno nogo, a nima zdravstvene oskrbe.

Zahtevajte, naj Savdska Arabija osvobodi Manahel al Otaibi.

PIŠITE MINISTRU ZA PRAVOSODJE SAVDSKE ARABIJE

Zahtevajte takojšnjo in brezpogojno izpustitev Manahel al Otaibi ter umik vseh obtožb zoper njo.

Svoja pisma pošljite na Amnesty International Slovenije, kjer jih bomo zbrali in poslali naprej.

NASLOV:

Amnesty International Slovenije
Dunajska cesta 5
1000 Ljubljana

NASLAVLJANJE: Your Excellency

MANAHEL POKAŽITE, DA NI SAMA

Manahel in njeni družini pošljite sporočilo podpore in tako pokažite, da vam ni vseeno.

Svoje izdelke pošljite na Amnesty International Slovenije.

Fotografije izdelkov lahko objavite tudi na družbenih omrežjih.

UPORABITE KLJUČNIKE:

#FreeManahel, #Pisemzapravice
in označite @amnesty.slovenije.

V ZAPORU, KER ŠČITI OKOLJE IN ČLOVEKOVE PRAVICE

PIŠEM
ZA
PRAVICE

AMNESTY
INTERNATIONAL
V Sloveniji št. od 1992

Dang Dinh
Bach –
Vietnam

Dang Dinh Bach – Vietnam

Odvetnik za okoljsko pravo Dang Dinh Bach je svoje življenje posvetil izboljšanju zdravja in življenjskih pogojev ljudi v Vietnamu. Želi jih zaščititi pred grožnjami onesnaževanja in podnebnih sprememb.

Njegova organizacija, Raziskovalni center za pravo in politiko trajnostnega razvoja (The Law and Policy of Sustainable Development Research Center, LPSD), je kot prva v Vietnamu sprožila pravni postopek proti vladi in korporacijam zaradi hudih kršitev, ki vplivajo na okolje in javno zdravje. Nezakonito odlaganje pesticidov in povišana nevarnost obolevanja za rakom zaradi industrijskega onesnaževanja sta le dva primera tega, proti čemur so se borili.

Delo organizacije je ključnega pomena. Z javnimi kampanjami in usposabljanji skupnosti ozaveščajo in jim pomagajo razumeti, kakšne so njihove pravice, ter jim tako omogočajo, da se zoperstavijo mogočnim ekonomskim in političnim interesom ter zaščitijo svojo družbeno, ekonomsko in okoljsko dobrobit.

Bacha so 24. junija 2021 aretirali, ko je bil njegov novorojeni sin star komaj dva tedna. Poslali so ga v zapor; njegova organizacija LPSD je bila prisilno zaprta. Bacha so obtožili utaje davkov in ga kasneje obsodili na pet let zaporne kazni. Strokovnjaki Združenih narodov so sojenje označili za nepravilno. Sodišče ni želelo slišati Bachove obrambe, tožilec pa ni predložil dokazov. Bachova žena se ni smela udeležiti moževega »javnega« sojenja.

Od leta 2021 je bilo vsaj pet zagovornikov_ic okoljske in podnebne pravičnosti obtoženih utaje davkov. S to taktiko želijo vietnamske oblasti utišati vedno večje gibanje aktivistov, ki vlado pozivajo k varovanju okolja.

Bachu bi moralo biti dovoljeno nadaljevati delo, s katerim podpira skupnosti, za katere mu je mar. Namesto tega je zaprt in izpostavljen slabim razmeram v zaporu. Njegovo zdravje se je poslabšalo, pazniki ga nadlegujejo. Svojega sina po aretaciji ni več videl.

Pozovite predsednika Vietnama, naj nemudoma izpusti Dang Dinh Bacha.

PIŠITE PREDSEDNIKU

Sporočite mu, naj nemudoma in brezpogojno izpusti Danga Dinha Bacha. Do izpustitve na prostost mora biti zaščiten pred vsakršnim mučenjem ali drugimi oblikam slabega ravnanja ter mora imeti dostop do primerne zdravstvene oskrbe.

Svoja pisma pošljite na Amnesty International Slovenije, kjer jih bomo zbrali in poslali naprej.

NASLOV:

Amnesty International Slovenije
Dunajska cesta 5
1000 Ljubljana

NASLAVLJANJE: Your Excellency

NAJ BACH NE IZGUBI UPANJA

Bachu pošljite sporočilo ali risbo o prijateljstvu in upanju ter mu tako sporočite, da ni sam.

Svoje izdelke pošljite na Amnesty International Slovenije.

Fotografije izdelkov lahko objavite tudi na družbenih omrežjih.

UPORABITE KLJUČNIKE:

#StandWithBach, #FreeBach,
#Pisemzapravice in označite
@amnesty.slovenije.

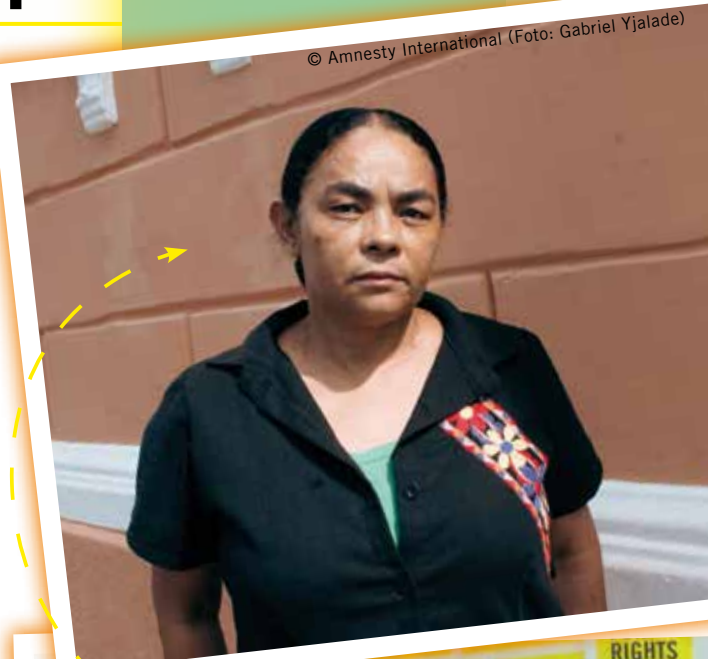
ZAKAJ JE SOLIDARNOST POMEMBNA?

Morda mislite, da pisanje nekemu, ki ga ne poznate, ne more ničesar spremeniti ali pa celo, da vas ta oseba noče slišati. Toda ko je nekdo zaprt ali se boji za svoje življenje ali obupano išče pravico za ljubljeno osebo, je zelo pomembno, da mu nekdo pove, da verjame vanj_o. Morda se te osebe počutijo zaskrbljene in osamljene, vaše besede pa jim lahko prinesejo tolažbo in upanje.

Ana Maria Santos Cruz je leta 2023 prejela števila solidarnostna pisma v sklopu akcije Pišem za pravice. Pravi, da je čutila objem celotne skupnosti in da so ji pisma pomagala ohraniti upanje po smrti njenega sina Pedra Henriqueja. Pedro je bil aktivist in zagovornik rasne pravičnosti in človekovih pravic. Leta 2018 je bil umorjen.

Ana Maria je pogumno iskala resnico o smrti svojega sina in pozivala oblasti v Braziliji, naj izvedejo temeljito preiskavo in sojenje. Ko je prejela na tisoče pisem podpore z vsega sveta, se je počutila bolj sposobna soočiti se s svojo žalostjo in nenehnimi grožnjami. Rekla je:

“Vedno pravim, da me je Pedro veliko naučil, tudi tega, kako biti neumorna borka za pravico. Pedro me je tudi povezal z Amnesty International, saj je bil njen podpornik. V šali mi je govoril, da ga bo Amnesty International nekega dne odpeljala v afriške države, na Jamajko in drugam, da bi delal na področju človekovih pravic. Kdo bi si mislil, da ima prav? Po njegovem umoru sem na nek način v sklopu akcije Pišem za pravice z njim res potovala v različne države sveta, z zgodbo o boju za pravico. Zelo sem vesela in čutim, da me krepi val solidarnosti, ki tolaži moje srce.”

© Amnesty International (Foto: Gabriel Yjalade)

© Amnesty International Zimbabwe

Slika zgoraj: Ana Maria Santos Cruz; Slika spodaj: Aktivisti_ke Amnesty v Zimbabveju pišejo za Pedra.

O AMNESTY INTERNATIONAL

Amnesty International je globalno gibanje več kot 10 milijonov ljudi, ki se skupaj borimo proti krivicam. Zavzemamo se za svet, v katerem se bodo vsem spoštovale človekove pravice. Raziskujemo in razkrivamo dejstva, kadarkoli in kjerkoli se zgodijo zlorabe. Spremljamo delo vlad in drugih vplivnih skupin, kot so na primer podjetja, ter jih opozarjamo na njihove obljube in spoštovanje mednarodnega prava.

Z zgodbami izjemnih ljudi, s katerimi sodelujemo, mobiliziramo milijone drugih s celega sveta, da se zavzamejo za spremembe in se pridružijo zaščiti aktivistk_ov. Z izobraževanjem in usposabljanjem podpiramo ljudi v tem, da se naučijo zagovarjati pravice.

AMNESTY INTERNATIONAL SLOVENIJA
Dunajska cesta 5,
1000 Ljubljana

e. sola@amnesty.si
t.: 01/426 93 77
w: sola.amnesty.si

Povzeto in prilagojeno po dokumentu AI
(Index: POL 32/8289/2024, English)

Vse fotografije, razen kjer je navedeno
drugače: © Amnesty International

sola.amnesty.si

**PIŠEM
ZA
PRAVICE**

AMNESTY
INTERNATIONAL
V Sloveniji že od 1988

